

Merész álmok, sötét titkok I.

(Kritika)

IRODALOM

Ha valaki egy más(ok) által megálmodott világon („shared universe“) alapuló művet alkot, azzal az előnnyel indul, hogy nem neki kell kitalálnia mindent és egy ismert „márka” áll a háta mögött. Azonban szembe kell néznie azzal is, hogy a kánonná vált/merevedett korábbi művek információit illik figyelembe vennie, de legalább ismernie. Kis hazánkat nézve ez érvényes például azokra, akik Yneven, a M.A.G.U.S. (a továbbiakban „M*“) szerepjáték világán kívánnak publikálni. A problémakör azonban nem magyar sajátosság, elég csak végignézni a külföldi piacon - a DnD világain, a DC és a Marvel Comicsuniverzumain. Szimpatikus húzás volt hát Delta Vision kiadó részéről, hogy legújabb novellapályázatában nem a „kánon” ismeretére helyezte a fő hangsúlyt, hanem a művek minőségére. A pályázat eredménye lett a címben szereplő novelláskötet.

A Merész álmok, sötét titkok tíz novellát tartalmaz. A pályázat követelményeként mindegyik valamilyen szállal kapcsolódik az Ynev jelenében/közelmúltjában jelentős eseménynek számító XIV. Zászlóháborúhoz, ami egyben szimbólum is: a M* egyik legkorábbi regénye, az Észak lángjai is erre az eseménysorra épített. Ez alapján az egyszeri olvasó military fantasyt is várhat, de ez nem kimondottan

domináns – a konfliktusok legalább fele a karaktereken belül zajlik. Számomra a kötet legszimpatikusabb vonása, hogy emberközeli. Nincsenek sötét homályban megzúpult ősi fajok, kiknek egyetlen pislantása seregeket dönt pusztulásba, de (egy ork törzsfő és egy erv uralkodó kivételével) nincsenek emberek ezrei felett rendelkező vezetők, főpapok, mágusok, ismert hősök sem. És amit még kiemelnék: nincsenek isteni kiválasztottaknak vagy épp szerencsés semmirekellőknek tartott kalandozók. A nézőpontkarakterek többsége ugyanis olyan valaki (ex-zsoldos, volt vagy jelenlegi lovag, gladiátor vagy ősi titkok beavatottja), akinek megvan a maga „egyszerű kis” élete, hivatása, és aki ebből igyekszik kihozni a lehető legtöbbet, megmenteni másokat vagy épp túlélni. Nem utolsósorban az alkotóknak több lehetőségük volt szabadon garázdálkodni egy kisebb mikrokozmoszban, ami nem érinti epikus mértékben a világ sorsát. Pirospont, hogy a kötet nem tör lándzsát a háború egyik oldala mellett sem – mindkét oldalon találunk hősöket és szörnyetegeket.

Ynev-jellegzetesség a legalább tízoldalas szöszedet a világspecifikus szavakkal, kifejezésekkel – így van ez most is. Mindenki döntse el maga, hogy jó vagy rossz ez, én kevésbé lelkesen böngésztem mint tíz-tizenöt évvel ezelőtt. Nem volt szimpatikus, hogy több szerző a – M*-ra egyébként

is jellemző – archaizálón ír és túlbonyolítja a mondatokat. Nem jellemző, hogy ez ember belefussadna a jelzőhalmazba, de néha talán a kevesebb több lenne. Jónak tartom viszont, hogy több szerző szakít a 90-es évek eleji divattal – az angolszász írói álnév alkalmazásával (bár ez a trend nem most kezdődött, Boruzs Gergely Gábornak már 3 regénye jelent meg saját néven).

A következőkben az egyes novellákra fókuszálok.

Weisz Attila Róbert: Áldozat léssen. Az egyetlen novella, ami nagyszabású katonai eseményeket mutat be közelről, egy ostromlott Ranil-erőd lakóinak és menekültjeinek szemszögéből, bár a végkimenetel a borús hangulat miatt nem kétséges. Nekem kissé hirtelen jött a tempóváltás, mivel a lassú felvezető, a karakterek bemutatása gyorsan átváltott a háborús jelenetekbe, amelyekben minden esetben csak felvillanásokat mutattak, mintegy rövid összefoglalóként a kimenetelről. El tudtam volna viselni, ha ez a második rész is kényelmesebben halad, akár egy lényegesen hosszabb novellát eredményezve.

Kiss Gyula: A szótlanság súlya. Mit tesz egy katona, hogy megmentse családját? Vállalja-e az ámulást is? Komoly kérdésekre fókuszál a novella, és emiatt folyamatosan fenntartja a feszültséget. Pozitívum, hogy a vége abszolút kitalálhatatlan, erre nem számítottam.

Jace Brennan: Gyertyaoltás. Jól sikerült pörgős novella, mely ezúttal toroni szemszögből mutatja be egy város kiürítését. A végét ugyan a szemfülesebb olvasó kitalálhatja, de pozitívuma, hogy az írónak sikerül kimondottan szimpatikus toroni karaktereket teremtenie, akik nem szörnyetegek, mégcsak nem is a hagyományaikba fulladt tradícionálisok, csak kötelességtudó polgárok, katonák. Néha egy picit hosszabban időzik el a város bemutatásánál mint kellene, de igen egyedi városrendezés lévén ez elnézhető.

Körtvélyes Ákos: Napmadár, ha szárnyra kap. A múlt árnyai és a lelkiismeret állnak a novella középpontjában. Avagy: mit tesz egy csapat öregember (ex-lovagok), ha kiderül, hogy jóvátehetik fiatalkori ámulásukat. A csattanó részben itt is várható volt, de csak ha elgondolkodik pár dolgon az olvasó. Hangulatos volt Ranil napmágiájának a leírása és az, ahogy a szerző vágyak és gondolatok formájában utalt néhány karakter jövőjére, ami végül meg is valósult.

Csóka Bálint: Toron jussa. Viszonylag rövid, lineáris történet, szinte apró (bár Ynev szemszögéből jelentősebb) epizód a Zászlóháborúk történetéből. A hangvételtől sugárzik, hogy jól nem fog elsülni a vége, és így nem tartogat sok meglepetést.. Azt azonban máig nem értem, hogy egy toroni fejedelméért miért nem lesből támad, miért mutatja előbb meg magát.

Boruzs Gergely Gábor: Farkasok vére. Egy ork törzsfő, Birak Al Gashad a novella főszereplője. Fókuszban az orkok és az orwellánus lovagok konfliktusa áll. A – rendkívül szórakoztató – csattanót ki lehetett találni, ha eléggé figyel az ember. Különösebb tanulsága a novellának egyébként nincsen, célja inkább egy történeti esemény háttérének a bemutatása. Tetszett, hogy képes volt szimpatikus orkokat alkotni a szerző.

Mészáros Márton: Senkik serege. Hogyan kell rabszolgázadás keretében porig égetni egy várost? A novella erre is választ adhatna, de a megvalósításnak akadnak hibái. Lehet hogy velem van a probléma, és az adrenalin csodákra képes, de szerintem többszáz kiegészített gályarab nem tud ennyi mindent megoldani és ilyen hatékonyan együttműködni.

Mira Sandoval: A szíveváltó. Számomra a kötet talán legerősebb darabja. A tanítványától, neveltjétől nehezen elszakadó mester ismert toposz. Kissé bonyolítja a helyzetet, ha az illetékes novíciát mágikusan teremtették és történetesen egy alakváltó. Mindezt pedig kellő mennyiségű jellemfejlődéssel és árnyalt karakterábrázolással tagolja a szerző még hozzá két nézőpontkarakter, a nevelő és a gyermek alakváltó szemszögéből.

Rónay Péter: Hősök, akikről hallgatni kell. Kicsit kilóg ez a novella a kötetből. Egyrészt egyedül itt találunk a vörös lobogók oldalán olyan karaktereket, akiket nyugodtan nevezhetünk szörnyetegeknek. Ezt ellensúlyozandó jelen van benne a humor is, többnyire a mellékszereplők formájában. Sajátos a narratíva is: terjedelméhez képest sok nézőpontkarakter van, akiknek néha egészen rövid, pár bekezdéses jeleneteket engedélyez. Emellett ügyesen megoldja az elméjükben

befolyásolt karakterek nézőpontjának bemutatását- az olvasóknak érdemes odafigyelniük.

Horváth Tamás: Szabad akarat. Különös hangvételű novella, ami bepillantást enged a Fekete Lobogó és kiválasztottja kommunikációjába. Központi kérdése: mit tesz egy ember, ha rájön, hogy egy felsőbb hatalom igyekszik befolyásolni sorsát.

Összességében azt tudom mondani, hogy kifejezetten jól sikerült az antológia. Nem kell itt zsánermegváltó csodákat keresni, hatalmas irodalmi mondanivalót, nem ez lesz az év olvasmányélménye – nem is ez a cél, sokkal inkább a szórakoztatás, hisz ~~kalandregényeket~~ kalandnovellákat olvashatunk, melyek kellemesen ötvözik a fegyvercsörgés és a belső vívódás izgalmait. Ezt a feladatot teljesíti, és a korábbi 90-es években olvasott

Legendák&Enigmához képest is jól sikerültnek éreztem. Ki tudja, talán tényleg egy új M*-alkotói nemzedék szárnypróbálgatásait olvashattam.

Érdekességek:

A kiadó honlapja szerint lesz egy második kötet is, mely a novellapályázat további műveiből ad újabb válogatást.

2014.06.08.

Szerző: Jakirte Jak Cyr

Forrás: SFmag.hu

Szerkesztette: Magyar Gergely